

Jaarstukken 2017

INHOUDSOPGAVE

A. BESTUURSVERSLAG.....	3
1. Voorwoord.....	4
2. Verslag Raad van Toezicht Stichting Openbaar Onderwijs Present	5
3. Organisatie.....	7
4. Strategisch Beleid	9
5. Onderwijs, zorg en kwaliteit	9
6. Personeel en organisatie	11
7. Materiele zaken (huisvesting, financiën en middelen).....	15
8. Financiën en beheer	16
9. Jaarrekening 2017	19
10. Continuïteitsparagraaf.....	20
B. JAARREKENING	22
C. OVERIGE GEGEVENS.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bestemming van het exploitatieresultaat.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Ondertekende bestuursleden.....	27
Ondertekende leden van de Raad van Toezicht	27
Controleverklaring.....	28
Gegevens over de rechtspersoon	29

A. BESTUURSVERSLAG

1. Voorwoord

Dagelijks zijn meer dan 150 leerkrachten en medewerkers van Present bezig om het beste uit de leerlingen en zichzelf te halen. Mensen die elke dag vol passie en ambitie werken aan kwalitatief en uitdagend onderwijs. In dit jaarverslag blikken we terug op 2017, maar kijken we ook al weer vooruit. Wat hebben we gedaan. Welke resultaten hebben we bereikt en hoe zien de financiën van Present er de komende jaren uit.

Helaas wordt 2017 herinnerd als het jaar waarop de basisschool Het Driespan, locatie Flosbeugel half oktober volledig door brand is verwoest. Door een enorme inspanning van de gemeente Enkhuizen en de medewerkers van de school is het gelukt om het onderwijs op een verantwoorde manier doorgang te laten vinden. Eerst door verspreiding van de leerlingen over andere locaties, waaronder de RSG Enkhuizen. Vanaf half november was er een noodvoorziening geplaatst en konden de leerlingen onderwijs volgen in dat gebouw.

In 2018 zullen de nodige stappen worden gezet om het vervolgtraject, namelijk nieuwbouw voor de Flosbeugel, te realiseren.

Door de medewerkers van het stafbureau is veel zorg besteed aan de inhoud en de vormgeving. Met dit verslag willen we ons verantwoorden richting het ministerie van OCW, de gemeenten waar onze scholen staan en alle ouders van de kinderen die onze scholen bezoeken. Natuurlijk is het verslag ook bedoeld voor iedereen die belangstelling heeft voor onze organisatie.

Grootebroek, maart 2018

Ruurd Bijlsma

Voorzitter College van Bestuur

2. Verslag Raad van Toezicht Stichting Openbaar Onderwijs Present

De Raad van Toezicht ziet er op toe dat het College van Bestuur onze stichting op een adequate wijze bestuurt en vertegenwoordigt in de verbonden samenwerkingsverbanden. De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn expliciet beschreven in de statuten van de stichting en het hierop gebaseerde reglement Raad van Toezicht.

Relevante ontwikkelingen die van invloed zijn geweest op de Stichting waarop toezicht is gehouden gedurende het jaar 2017.

Het College van Bestuur heeft zich extern ingezet om nauwere banden met andere stichtingen aan te gaan met het oog op de toekomst van onze stichting. Doel van de samenwerking was om gezamenlijk de krimp van het leerlingenaantal binnen West Friesland beheersbaar te maken. De resultaten waren onderdeel van de agenda van de Raad van Toezicht.

Het College van Bestuur heeft zich intern samen met het directieteam ingezet om te evalueren in hoeverre een eigen visie is gerealiseerd en de gestelde ambities zijn behaald. De resultaten waren onderdeel van de agenda van de Raad van Toezicht.

Tijdens deze periode is een dependance van een school met BRIN nummer van onze stichting samengegaan met een school van een andere stichting SKO de Streek en gevormd tot een samenwerkingsbestuur dat bevoegd gezag is van een informele samenwerkingschool.

Bij twee scholen heeft een directeurswisseling plaatsgevonden.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het College van Bestuur vanuit de doelstellingen van de Stichting zoals vermeld in de statuten.

De voltallige Raad van Toezicht bestond in 2017 uit de volgende personen, aangevuld met hun specialisme :

mevr. J.M. Hendriks	Voorzitter / personeel / onderwijs
mevr. B.H.M. Nouwen	Vicevoorzitter / onderwijs / personeel (eerste deel van 2017)
mevr. A. van Eck	Onderwijs / personeel (tweede deel van 2017)
de heer M.J. Fortuin	Financiën / juridische zaken
de heer W. de Groot	Huisvesting / financiën
de heer G. Valk	Juridische zaken / huisvesting

Daar de Raad van Toezicht als geheel is aangetreden in 2013 is een gefaseerd rooster van aftreden opgesteld en goedgekeurd door de voltallige Raad van Toezicht. Bij de samenstelling van de Raad van Toezicht is uitgegaan van bekwaamheid en algemeen bestuurlijke kwaliteiten, onafhankelijkheid, affiniteit met de doelstelling en grondslag van de stichting en bovendien een spreiding van deskundigheden, vaardigheden en achtergronden.

In 2017 is een van de leden Raad van Toezicht om moverende redenen afgetreden en heeft de Raad van Toezicht, op voordracht van de GMR, een voorstel gedaan aan de gemeenteraden tot benoeming van een nieuw lid. De vier gemeenteraden hebben dit lid benoemd.

Werkzaamheden Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft zich op deelgebieden gericht die vallen onder haar bevoegdheden, zoals zijnde het werkgeverschap van het bestuur, formeel toezicht, klankbord voor de bestuurder, documenten waarbij goedkeuring van de Raad van Toezicht noodzakelijk waren en het reglementeren van besturing en verantwoording.

De Raad heeft in het verslagjaar vijf keer vergaderd en de gebruikelijke thema's – kwaliteit onderwijs en leerlingen, huisvesting, personeel en financiën - aan de orde gesteld.

Overige geagendeerde en besproken onderwerpen zijn visievorming - instandhouding scholen –jaarsverslag 2016, kwaliteitszorg en kwaliteitsrapportage – begroting 2017 – BFP 2017-2018 en toezichtkader inspectie.

De Raad ontvangt voorafgaand aan de vergadering bij de reguliere agenda's de noodzakelijke stukken als voorbereiding, ten behoeve van de discussie en besluitvorming.

De bestuurlijke kalender van de Raad van Toezicht is opgenomen in de jaarkalender van de stichting. Hierin wordt per onderwerp aangegeven wanneer moet worden geagendeerd.

Lopende zaken, geagendeerd en besproken in 2017 worden gecontinueerd in het nieuwe kalenderjaar.

Commissies

De Raad van Toezicht heeft drie commissies, te weten de Remuneratiecommissie, de commissie Onderwijs - Personeel en de commissie Financiën - Beheer.

De Remuneratiecommissie. In het najaar van 2017 heeft de remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht vanuit haar werkgeversrol een voortgangsgesprek gevoerd met de voorzitter van het College van Bestuur.

De commissie Onderwijs – Personeel is door het aftreden van een lid Raad van Toezicht en het benoemen van een nieuw lid onvoldoende toegekomen aan de uitvoering van haar werkzaamheden.

De commissie Financiën – Beheer is volgens het jaarschema bij elkaar geweest en heeft de ingebrachte documenten besproken en voorgedragen aan de voltallige Raad van Toezicht. (zoals Instandhoudingsnotitie - Kwaliteitsrapportages - Jaarlijks een notitie waarin de meest essentiële ontwikkelingen staan opgetekend van de Stichting.

De begroting voor 2018 is opgesteld en besproken in 2017. De begroting 2018 omvat beleidsuitgangspunten met toelichting, overzichten en een meerjarenprognose.

De financiële positie van Stichting Present is gezond en in vergelijking met vergelijkbare onderwijsorganisaties bovengemiddeld goed. De risico's zijn in kaart gebracht en er zijn geen noemenswaardige bijzonderheden geconstateerd. Zij heeft een stevige financiële uitgangspositie voor de komende jaren.

Inzicht in het toezicht.

Onderstaande kaders hebben als doel het inzicht in het toezicht te vergroten en een helder beeld te krijgen van het te lopen proces.

Tot nu toe zijn onderstaande kaders mondeling door de bestuurder tijdens de vergadering toegelicht wel of niet vergezeld van relevante stukken. Dit gebeurde in 2017 door de bestuurder zorgvuldig en uitvoerig en is vastgelegd in notulen.

Kaders:

- Wijze waarop toezicht is gehouden op de strategie van de doelrealisatie van de organisatie.
- Inzicht verkregen op de maatschappelijke en onderwijskundige functies van de organisatie.
- Inzicht hoe de raad is geïnformeerd over de risico's van de organisatie.
- Relatie en contacten met accountant en andere externe deskundigen (commissie Financiën – Beheer).
- De rol van de Raad als klankbord voor de bestuurder. (vooroverleg CvB met voorzitter RvT en gedurende de vergaderingen door de hele Raad van Toezicht.)
- Besluiten die zijn genomen en statutaire goedkeuringen die zijn verleend. Dit is geheel volgens de inhoudelijke agendaonderwerpen ingepland, opgepakt, besproken en geaccordeerd.

Rooster van aftreden toezichthouders

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
J.M. Hendriks	x					x				x
A.van Eck	x				x				x	
M. Fortuin	x					x				x
W. de Groot	x				x				x	
G. Valk				x				x		

Honorering Raad van Toezicht

Wet normering topinkomens

Vastgesteld is dat Present met ingang van 1 januari 2016 is ingedeeld in klasse C. Voor 2017 blijft deze klassen-indeling van toepassing.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding van € 2.500,00 plus een onkostenvergoeding van € 500,00. De voorzitter ontvangt een vergoeding van € 4.000,00. plus een onkostenvergoeding van € 500,00.

3. Organisatie

De Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs West-Friesland is een zelfstandige stichting die bestaat sinds 1 augustus 2017. De Stichting is ontstaan door samenvoeging van de katholieke school De Regenboog en de locatie in Westwoud van de openbare basisschool 't Skitteljacht. De Stichting heeft stelt zich als doel het geven van openbaar primair en katholiek primair onderwijs in afzonderlijke scholen voor openbaar onderscheidelijk

katholiek onderwijs of in samenwerkingscholen. Onder de stichting valt één school, t.w. de samenwerkingschool De Westwijzer.

Bestuur

De stichting heeft een bestuur dat bestaat uit een uitvoerend deel en een toezichhoudend deel. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting, met inachtneming van de interne verdeling van verantwoordelijkheden tussen uitvoerend bestuur en toezichhoudend bestuur

De organisatie van SSPOW ziet er als volgt uit:

Per 31-12-2017 bestaat het bestuur uit de volgende leden:

Mevr. M. Harlaar	uitvoerend bestuurder
Dhr. R. Bijlsma	uitvoerend bestuurder
Mevr. J.M. Hendriks,	voorzitter
Dhr. J. Molenaar,	voorzitter
Dhr. Poppelier,	lid
Dhr. W. Groot,	lid
Dhr ,	lid

Directeur

De directeur van de school is mevrouw M. Miedema. Zij is belast met de algehele leiding van de school en geeft direct leiding aan de medewerkers.

Medezeggenschapsraad

De school kent een medezeggenschapsraad (MR) waarin personeel en ouders evenredig zijn vertegenwoordigd. Aan de orde komen school specifieke zaken.

De samenstelling van de MR ziet er per 31 december 2017 als volgt uit:

Naam	Functie	Geleding
	Voorzitter	Oudergeleding
	Secretaris	Personeelsgeleding
	Lid	Personeelsgeleding
	Lid	Personeelsgeleding
		Personeelsgeleding
	Lid	Oudergeleding
	Lid	Oudergeleding
	Lid	Oudergeleding

Na instemming van de medezeggenschapsraden is het reglement voor de medezeggenschapsraad vastgesteld.

Ondersteuning

Op verzoek van het bestuur of directeur ondersteunt iemand van de De financiële- en de salarisadministratie worden uitgevoerd door het Administratiekantoor Confina te ?.

4. Strategisch Beleid

Missie

Visie

5. Onderwijs, zorg en kwaliteit

De inspectie van het Onderwijs kijkt jaarlijks naar de onderwijskwaliteit van de scholen in Nederland. Wanneer de kwaliteit op orde is krijgt een school een basisarrangement. De Westwijzer is gestart in 2017. Er is in dat jaar nog geen arrangement toegekend. Vanuit de Regenboog heeft

Het bestuur bewaakt de kwaliteit van het onderwijs. Voor het leerlingvolgsysteem wordt gebruik gemaakt van Parnassys. Tweemaal per jaar, na de citotoets, worden analyses gemaakt van de opbrengsten en worden kwaliteitsgesprekken gevoerd. Als de resultaten daar aanleiding toe geven, wordt op adequate wijze actie ondernomen.

Vanaf het schooljaar 2017/2018 geldt een nieuw toezichtkader van de inspectie. Het nieuwe inspectietoezicht houdt kort gezegd in dat de Inspectie van het Onderwijs niet langer alleen alle scholen bezoekt maar met haar toezicht begint bij schoolbesturen. Het bestuur moet daarbij laten zien hoe het de kwaliteitszorg voor zijn scholen heeft geregeld. Het schoolplan vormt daarbij het uitgangspunt. Heeft het bestuur dit niet op orde of loopt een school bijvoorbeeld het risico zwak of zeer zwak te worden, dan zal de inspectie vervolgens ook de betreffende scho(o)l(en) bezoeken. De waarborgfunctie van de inspectie blijft onveranderd. De norm voor basiskwaliteit is dat een bestuur en zijn scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen rond de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer.

De inspectie heeft daarnaast een stimulerende taak om dat wat goed gaat verder te helpen verbeteren. Eigen ambities en het ontwikkelen van een verbetercultuur staan centraal. Een schoolbestuur kan daarbij zelf aangeven dat ze wil dat de inspectie een bepaalde school bekijkt. Een school kan dan ook een gedifferentieerd eindoordeel krijgen en het label 'goed' krijgen.

Er is nog geen inspectiebezoek aangekondigd

Bestuurlijk beleidsplan ICT

Present heeft aan een externe deskundige op het gebied van ICT in 2017 de opdracht verstrekt om te onderzoeken wat de huidige stand van zaken is met betrekking tot ICT op de scholen van Present en op basis hiervan een advies te geven hoe ICT in de toekomst zo optimaal mogelijk geïntegreerd kan worden in het onderwijs.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de samenwerking tussen de scholen op dit beleidsterrein versterkt moet worden, maar dan wel bovenschools aangestuurd, zodat de continuïteit gewaarborgd blijft.

Aanbevolen wordt om de alleenstaande Office 365 installaties op de scholen onder te brengen onder één hoofdtenant van Present om de samenwerking tussen de scholen te optimaliseren. Daarnaast wordt aanbevolen om een bestuurlijk beleidsplan ICT op te (laten) stellen, waarin een toekomstvisie wordt vastgelegd.

In 2018 zal op basis van ingediende offertes een keuze worden gemaakt welke bedrijven Present gaan ondersteunen bij het opstellen van het bestuurlijk beleidsplan en de onderbrenging van office 365 van de scholen onder één hoofdtenant.

Kwaliteitssysteem Werken Met Kwaliteit

Binnen Present wordt “Werken Met Kwaliteitskaarten” (WMK) gebruikt als kwaliteitsinstrument. Scholen krijgen door middel van jaarlijkse QuickScans inzicht in verschillende terreinen van hun (onderwijs)kwaliteit. De resultaten geven input voor het nieuwe schooljaarplan. De af te nemen QuickScans zijn vastgelegd in een vierjaren planning. Behalve op schoolniveau wordt WMK ook bovenschools gebruikt om de kwaliteit te monitoren.

In 2017 is de enquête sociale veiligheid onder de leerlingen uitgevoerd. Over de hele linie scoorden de scholen heel hoog. De conclusie is dat de leerlingen zich op alle scholen heel veilig voelen.

Ontwikkelingen op de school

Uitstroomgegevens

Ontwikkeling aantal leerlingen

Per 1 oktober 2017 kregen 1540 leerlingen les op onze scholen. Een groot deel van de daling wordt veroorzaakt door het wegvallen van de leerlingen van de dislocatie van 't Skitteljacht. Deze leerlingen zijn allemaal overgegaan naar de nieuwe school De WestWijzer in Westwoud. In de prognose was rekening gehouden met een aantal leerlingen van 1568. Het werkelijk aantal leerlingen ligt dus iets lager.

Onderwijsbegeleidingsmiddelen gemeenten

De gemeente Drechterland stel jaarlijks een subsidie “onderwijsbegeleidingsmiddelen” beschikbaar. Dit zijn gelden die bedoeld zijn voor het bieden van onderwijsbegeleiding aan leerlingen in het primair onderwijs die extra zorg nodig hebben. De bijdrage voor 2017 is € 25,00 per leerling. Deze subsidie wordt gebruikt voor de inzet van deskundigen via de Westfriese Knoop in het ondersteuningsteam op de scholen.

Klachtenregeling en vertrouwenspersoon

Een school is een omgeving waar mensen intensief met elkaar te maken hebben, in allerlei situaties en op verschillende niveaus. Het open communiceren met ouders en andere betrokkenen dient een voortdurend aandachtspunt te zijn. Uitgangspunt is dat de klachten en problemen opgelost worden op de plek waar ze zijn ontstaan.

De Westwijzer heeft zich aangesloten bij?

Zij is in 2017 tweemaal benaderd door ouders.

6. Personeel en organisatie

Present is een professionele onderwijsorganisatie die gericht is op het realiseren van een hoge onderwijskwaliteit. De leerkrachten vormen daarbij de belangrijkste schakel. Present wil dan ook een goede werkgever zijn, waarbij mensen graag werken.

Op 31 december 2017 waren er werknemers, met een fte van werkzaam bij de stichting. Dit aantal is exclusief korttijdelijk personeel en inclusief de uren verlof van de duurzame inzetbaarheid, die veel oudere personeelsleden hebben.

Van deze formatie is fte op tijdelijke basis of via payroll.

Het bestand bestaat uit fulltimers en % uit parttimers.

Van de medewerkers zijn er mannen en vrouwen.

Overzicht personeelsleden

Categorie	31 december 2017	
	In personen	In fte's
Directie		
Onderwijzend personeel		
Administratief personeel		

In 2017 zijn er medewerkers uit dienst gegaan.

Reden van vertrek

Vertrek naar de WestWijzer	4
FPU/pensioen	4
Andere reden	4

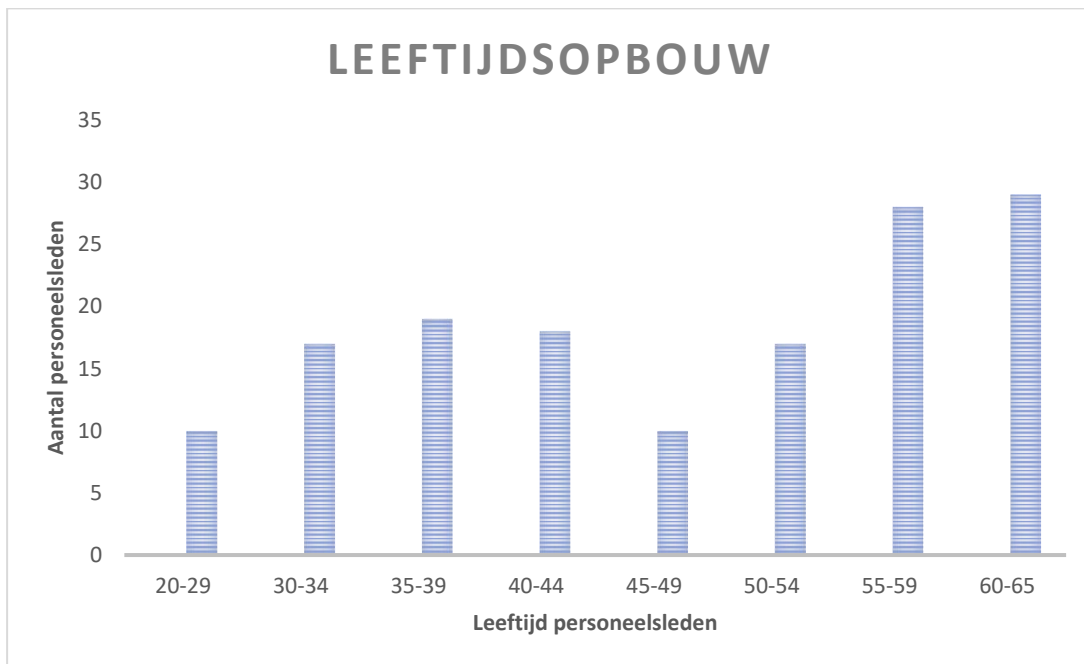
Per 1 augustus 2017 is de basisschool de WestWijzer in Westwoud gestart. De school is gevormd vanuit de katholieke basisschool De Regenboog in Westwoud en de dislocatie van 't Skitteljacht in Westwoud. De directeur van de nieuwe school komt vanuit Present. Ook drie medewerkers van Present zijn overgegaan naar de nieuwe school.

Het leerlingenaantal op 1 oktober van een jaar vormt de basis voor de bekostiging. De daling van het aantal leerlingen laat dus ook een daling van de rijksvergoeding zien. Om de organisatie financieel gezond te houden, moeten rijksvergoeding en kosten voor personeel in balans zijn. In het meerjaren bestuursformatieplan wordt de personele ontwikkeling opgenomen.

Om de scholen bij het zoeken naar invallers te kunnen ontlasten heeft de Westwijzer een contract gesloten met Driessen HRM, die een grote invalpool beheert, waarin de Westwijzer samen met nog 7 andere schoolbesturen in West-Friesland werkt. Driessen werft en selecteert de invallers en zorgt ervoor dat er een match tussen vraag en aanbod tot stand komt. In 2018 zal er een evaluatie plaatsvinden omdat het contract met Driessen na 2 jaar afloopt. De verwachting is dat er een nauwere samenwerking gaat komen tussen de 7 schoolbesturen op het gebied van de inzet van vervangers, gezien het tekort aan vervangers waarmee elk schoolbestuur te kampen heeft.

Opbouw personeelsbestand

De verdeling van het aantal personeelsleden over de leeftijdscategorieën levert het volgende beeld op:

formatieplan

Het formatiebeleid van Present wordt verwoord in het jaarlijkse bestuursformatieplan. Hierin wordt op bestuursniveau bepaald welke formatie beschikbaar is voor de scholen. De schoolformatieplannen zijn een afgeleide van het bestuursformatieplan. In het schoolformatieplan bepaalt de school hoe het eigen functiehuis eruitziet met inachtneming van de notitie functie- en taakdifferentiatie.

Ziekteverzuim

De afgelopen twee jaar is het verzuimpercentage gestegen. In 2017 is het percentage gedaald. Het is nog niet terug op het niveau dat we gewend zijn. Het verzuim blijft dan ook de voortdurende aandacht hebben. De meldingsfrequentie is wederom laag.

	Verzuimpercentage		Meldingsfrequentie	
	Present	landelijk	Present	landelijk
2015	6.8	6.1	0.81	1.1
2016	7.6	6.3	0.7	1.1
2017	6.1	nbn	0,7	nbn

De stijging van het ziekteverzuim heeft in 2016 de nodige aandacht gehad. De meldingsfrequentie ligt heel laag. Dat betekent dat er met name langdurig wordt verzuimd.

Aandachtspunt blijft dan ook het langdurig verzuim. Er is zeer regelmatig overleg met de bedrijfsarts. Indien nodig wordt er hulpverlening op maat ingezet. Per 1 juli 2017 is de Arboret gewijzigd. Hierdoor worden alle werkgevers verplicht een contract te sluiten met een arbodienst, waarbij naast de bestaande wettelijke taken ook nieuwe verplichtingen vanuit de gewijzigde Arboret dienen te worden opgenomen. Present heeft een contract met Mediesina, waarbij mevrouw I. Koops de bedrijfsarts is. Er is met haar een nieuw contract afgesloten, waarin alle wijzigingen zijn opgenomen.

Voor wat betreft de toegang tot de bedrijfsarts via een open spreekuur door iedere werknemer, is in overleg met mevr. Koops afgesproken dat iedereen haar rechtstreeks kan mailen. Er wordt dan een afspraak gepland.

Klokkenluidersregeling

Op 1 juli 2016 is de Wet Huis voor Klokkenluiders in werking getreden. Werkgevers met tenminste vijftig werknemers moeten een procedure vaststellen voor het omgaan met een vermoeden van een misstand binnen de organisatie, de zogenaamde klokkenluidersregeling. De GMR heeft ingestemd met de regeling. De regeling is geplaatst op de website van Present, zodat die voor iedereen toegankelijk is.

Protocol meldplicht en datalekken

In 2017 is het protocol meldplicht datalekken vastgesteld. Organisaties die persoonsgegevens verwerken zijn op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens verplicht om een ernstig datalek direct te melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Deze plicht geldt sinds 1 januari 2017 ook voor scholen. Als iemand toegang heeft tot persoonsgegevens terwijl dat niet mag, dan spreken we over een datalek. Dat is dus een heel ruim begrip. Een klassiek voorbeeld van een datalek is een hack waarbij persoonsgegevens gestolen worden, maar ook het verliezen van een usb stick met daarop gegevens van leerlingen, is een datalek.

In het protocol staat vermeld hoe scholen moeten omgaan met een datalek en welke acties zij moeten ondernemen.

Studiedag

In het verlengde van het hoge ziekteverzuim is regelmatig gesproken over de werkdruk. Eens per twee jaar wordt een studiedag georganiseerd voor alle medewerkers. Tijdens de studiedag die in mei 2017 gehouden is, is gesproken over de werkdruk. Middels workshops werden diverse kanten van werkdruk belicht. Geconstateerd is dat de werkdruk vanuit 3 niveaus moet worden benaderd:

Op leerkracht niveau, op team- en directieniveau en op bovenschools Present niveau. Afsproken is dat alle teams met elkaar in overleg gaan en met ideeën komen om de werkdruk te verminderen.

Schoolleidersregister

Directeuren zijn op grond van de CAO PO verplicht zich aan te melden bij het Schoolleidersregister PO. Vervolgens dienen zij zich voor 1 januari 2018 te registreren. Een directeur kan geregistreerd worden nadat zij hebben aangetoond dat zij voldoen aan de basiskwalificaties zoals beschreven in de beroepsstandaard voor schoolleiders in het PO. Al onze directeuren zijn geregistreerd en voldoen daarmee aan het Present beleid.

Lerarenregister

Vanaf 1 augustus 2017 is de wet Beroep leraar en lerarenregister van kracht. Het nieuwe lerarenregister is een beroepsregister voor leraren vergelijkbaar met het BIG-register voor de zorg. Via het lerarenregister laten leraren zien dat ze bevoegd zijn en dat ze hun vak bijhouden. Alleen bevoegde leraren worden geregistreerd in het nieuwe lerarenregister.

Scholing

Er wordt op de scholen heel veel aan teamscholing gedaan. Ook vindt er individuele scholing plaats: vanuit de lerarenbeurs volgt 1 leerkracht de studie Interne Begeleider. Twee leerkrachten volgen de studie bewegingsonderwijs.

Prestatiebox

De regeling prestatiebox is verlengd tot 2020. Tot en met 2019-2020 ontvangen de schoolbesturen bijzondere bekostiging voor het realiseren van de afspraken ten aanzien van de vier actielijnen uit het bestuursakkoord en in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

Het nieuwe bestuursakkoord bouwt voort op de ingeslagen weg van kwaliteitsverbetering van de afgelopen jaren, die is ingezet met het Bestuursakkoord PO van januari 2013.

Het akkoord bevat de volgende vier actielijnen:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. Een brede aanpak van duurzame onderwijsverbetering
3. Professionele scholen
4. Doorgaande ontwikkeling.

Het is de bedoeling dat een schoolbestuur de gelden van de prestatiebox inzet om deze actielijnen en de daarbij vastgelegde doelstellingen, passend bij de eigen situatie en op basis van eigen prioriteiten, te realiseren.

In 2017 is een bedrag van ontvangen in de Prestatiebox. Overeenkomstig de doelstellingen van de prestatiebox zijn de gelden besteed aan cultuureducatie, opbrengstgericht werken, personeelsbeleid, professionalisering personeel, onderwijskwaliteit en ICT.

7. Materiele zaken (huisvesting, financiën en middelen)

Huisvesting scholen

het nieuwe plan te integreren.

Nieuwe dorpsschool De WestWijzer in Westwoud

Per 1 augustus 2017 is de nieuwe dorpsschool in Westwoud van start gegaan onder de nieuwe naam De WestWijzer. Er is een nieuwe stichting gevormd, waarin basisschool De Regenboog

en de dislocatie van 't Skitteljacht zijn ondergebracht. Het bestuur van de nieuwe school wordt gevormd door Present en SKO de Streek. De leerlingen van de dislocatie van 't Skitteljacht zijn ingeschreven op deze nieuwe school.

Onderhoud schoolgebouwen

Regulier en herstelonderhoud

In 2017 gaf Present ruim aan regulier en herstelonderhoud. Hierbij gaat het om het zgn. dagelijkse, klein onderhoud waarover de scholen zelf het beheer hebben.

Groot Onderhoud

Met ingang van 1 januari 2015 zijn schoolbesturen verantwoordelijk voor het buitenonderhoud van de schoolgebouwen.

Dit betekent dat het beheer, de dagelijkse exploitatie en het groot onderhoud van de binnen- en buitenkant van een schoolgebouw een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur is.

Present heeft een voorziening groot onderhoud.

Middelen

Present hecht aan de autonomie van de scholen en stimuleert dat de directeuren integraal verantwoordelijk zijn. Daarom hebben de scholen zelfbeheer over het grootste deel van zowel de leerling afhankelijke als de gebouw afhankelijke materiële rijksvergoeding. Ook over een groot deel van het budget Personeel en Arbeidsmarktbeleid hebben de scholen zelfbeheer. De scholen zijn budgetverantwoordelijk voor deze uitgaven. Dit zijn niet alleen de jaarlijkse uitgaven, maar betreft ook de meerjarige investeringen.

8. Financiën en beheer

Financiële positie stichting Present

In de tabel worden de minimale streefwaarden samengevat

	CVO- norm	Streefwaarde Stichting Present	Realisatie 2017	Realisatie 2016
--	----------------------	---	----------------------------	----------------------------

Solvabiliteit	20% ondergrens	20	65	66
Liquiditeit	0,5 – 1,5	1	6,95	6,39
Rentabiliteit	0% - 5%	0	0,94	-2,8
Weerstandsvermogen	5%	45%	41	36
Kapitalisatiefactor	35% bovengrens	35%	70	68

Zoals uit de tabel blijkt voldoet Present in meer dan voldoende mate aan de streefwaarden die binnen de sector algemeen geaccepteerd zijn. Vanuit deze sterke financiële positie maakt Present middelen vrij om extra te investeren in het onderwijs in de komende jaren.

Intern risico- en beheersingssysteem

In het kader van de interne risicobeheersing is in 2016 een risicoscan uitgevoerd. De risicoscan geeft aan dat Stichting Present alle risico's adequaat heeft afgedekt. Het weerstandsvermogen zou kunnen worden verlaagd naar 5% – 10%, de norm van de PO-raad en de inspectie.

Reële risico's blijven:

- De krimp van het aantal leerlingen en dus daling van bekostiging
- De spreiding van het scholenbestand (c.q. de kleine scholen)
- Martkaandeel
- Eigen risico Vervangingsfonds
- Bekostigingsbeleid rijksoverheid

In 2018 zal weer een nieuwe scan worden uitgevoerd.

Treasurystatuut

Present beschikt over een aangepast treasurystatuut. Het statuut is aangepast aan de wettelijke kaders, zoals opgenomen in de nieuwe regeling van het ministerie van OCW van 1 juli 2016. Treasury is het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. In dit treasurystatuut wordt het treasurybeleid uiteengezet en wordt een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie. Het treasurystatuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie en risico's te beperken. Het uitgangspunt van de stichting is dat zij een zodanig financieel beleid en beheer voert, dat haar voortbestaan in financieel opzicht is gewaarborgd. De stichting houdt haar liquide middelen aan op een ING rekening courant en op verschillende spaarrekeningen bij de ING en de ABN-AMRO. Stichting Present belegt geen gelden. De stichting heeft geen aandelen, geen derivaten of wat voor complexe financiële producten, maar alleen spaarrekeningen. Het rendement op spaarrekeningen in het huidige financiële klimaat is zeer beperkt, het risico ook.

9. Jaarrekening 2017

De jaarrekening over 2017 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaglegging Onderwijs (RJO) .

De exploitatierekening over 2017 ziet er als volgt uit:

	Werkelijk 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
BATEN			
Rijksbijdrage OCW			
Overige baten			
Totale Baten			
LASTEN			
Personele lasten			
Afschrijvingen			
Huisvestingslasten			
Overige Lasten			
Totale lasten			
Saldo baten en lasten			
Financiële baten			
Exploitatiesaldo			
Inmiddels toegekende projecten			
Nog beschikbaar voor projecten			
SALDO			

Het boekjaar 2017 is afgesloten met een positief resultaat van.

BATEN

Rijksbijdragen OCW

Belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting zijn:

Overige Baten

LASTEN

Personele

Afschrijvingen

Kosten huisvesting

Overige

De jaarrekening is gecontroleerd door

10. Continuïteitsparagraaf

De continuïteitsparagraaf maakt onderdeel uit van het jaarverslag. Deze paragraaf geeft inzicht in de toekomstige ontwikkelingen en de wijze waarop schoolbesturen omgaan met risicomanagement.

De inhoud van de continuïteitsparagraaf is afgeleid van de bestuurlijk vastgestelde (meerjaren)begroting 2018, die is vastgesteld in december 2017.

Meerjarenperspectief

	2017	2018	2019	2020	2021
Situatie per 1 oktober 2017					
Aantal leerlingen					
Personele bezetting					
Directie/bestuur					

Onderwijzend personeel					
Ondersteunend pers.					
Totaal fte werkzaam bij Present					
BATEN					
Rijksbijdrage OCW					
Overige baten					
Totale Baten					
LASTEN					
Personele lasten					
Afschrijvingen					
Huisvestingslasten					
Overige Lasten					
Totale lasten					
Saldo baten en lasten					
Financiële baten en lasten					
Resultaat					
Inmiddels toegekende projecten					
Nog beschikbaar voor projecten					
Totaal exploitatieresultaat					

Personele bezetting en leerlingaantallen en risico's

Balans PRESENT	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
ACTIVA					
Materiële vaste activa					
Financiële vaste activa					
Vorderingen					
Liquide middelen					
Totale Activa					
PASSIVA					
Reserves					
Resultaat					
Eigen vermogen					
Vorzieningen					
Kortlopende schulden					
Totale Passiva					
Ratio's					
Weerstandsvermogen					
Liquiditeitsratio					
Rentabiliteit					

Rapportage interne risicobeheersing – en controlesysteem

In juni 2016 is een risicoscan uitgevoerd met behulp van het instrument van de PO-raad. De risicoscan geeft aan dat Stichting Present alle risico's adequaat heeft afgedekt. In 2018 zal wederom een risicoscan worden uitgevoerd.

Rapportage toezichhoudend orgaan

Het verslag van het Toezicht is opgenomen in het bestuursverslag. Hierin geeft de Raad aan op welke wijze zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert.

B. JAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING

ALGEMEEN

De activiteiten van de instelling, Stichting Present, bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs.

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur zich diverse oordelen en verricht schattingen. Daar waar sprake is van een schattingonzekerheid van significante omvang wordt dit toegelicht. Inherent aan het doen van schattingen is dat afwijkingen in een volgend verslagjaar zich kunnen voordoen. Er zijn in het boekjaar geen significante schattingsverschillen geconstateerd ten aanzien van in het verleden gedane schattingen.

Stelsel

Ten opzichte van het voorgaande verslagjaar is het stelsel inhoudelijk ongewijzigd gebleven.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Afschrijvingen

	<u>aantal jaren</u>
Meubilair	20
Inventaris	15
Leermiddelen	10
Hardware - digiborden	10
Hardware - touchscreens	7
Hardware - overig	5

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreft een vordering inzake betaalde borg van betaalde tablets aan Snappet en betaalde waarborgsom inzake te betalen huur aan Dekker Beleggingen. De borgsommen worden terugbetaald op het moment van beëindiging van de contracten.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het schoolbestuur en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijke gemaakte lasten. (In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.)

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve eerste waardering is gevormd door de activering van een deel van de aanwezige inventaris. Jaarlijks valt middels resultaatbestemming een deel van deze bestemmingsreserve vrij, dat overeenkomt met de afschrijvingslast van de geactiveerde inventaris.

Voorzieningen

Voorzieningen worden in de balans opgenomen voor concrete risico's, verplichtingen of te verwachte verliezen, die op de balansdatum bekend zijn maar waarvan de omvang onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten, en voor kostenegalisatie. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Voorzieningen worden gedoteerd ten laste van de staat van baten en lasten en de werkelijke kosten worden rechtstreeks ten laste van deze voorzieningen gebracht.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud geschiedt op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De lasten voor groot onderhoud worden ten laste van de voorziening gebracht.

De dotatie aan de voorziening jubilea geschiedt aan het eind van het jaar. De grondslag voor de hoogte van de voorziening is gebaseerd op de berekening voorziening jubilea middels het model van VOS ABB. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden in de loop van het jaar rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde op basis van historische kosten.

(Rijks)bijdragen OCW

Onder de (rijks)bijdragen OCW worden de vergoedingen voor personele en exploitatiekosten opgenomen. De (rijks)bijdragen worden op basis van (school)jaarbeschikkingen naar evenredigheid toegerekend aan verslagjaren.

Tevens worden de bijdragen van het Samenwerkingsverband De Westfriese Knoop onder rijksbijdragen opgenomen.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

De ouderbijdrage, Overblijf en schoolreis worden verantwoord volgens het kasstelsel betalingen en ontvangsten.

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. De ondergrens waarboven geactiveerd gaat worden is € 500. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op kosten die voortvloeien uit de aangeane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en betrekking hebben op het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten- en kosten en kosten van ontvangen leningen.

Pensioenrechten

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, welke is ondergebracht bij het ABP. Eind oktober 2017 was de dekkingsgraad van het pensioenfonds 103,3%.

Deze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Behalve de betaling van de premies heeft de organisatie geen verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen kunnen mogelijk leiden tot toekomstige

aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het Saldo Baten en Lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

Activa

Het exploitatieresultaat volgens de exploitatierekening over 2017 bedraagt ad € 73.437 positief. Hiervan wordt € 100.809 toegevoegd aan de algemene reserve en voor € 27.372 onttrokken aan de bestemmingsreserve 1^e waardering.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers in de jaarrekening.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het College van Bestuur van Stichting PRESENT heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld op 25 april 2018.

De Raad van Toezicht van Stichting PRESENT heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd op 25 april 2018

Ondertekende bestuursleden

De heer R. Bijlsma, voorzitter College van Bestuur.

Ondertekende leden van de Raad van Toezicht

Mevrouw J.M. Hendriks, voorzitter

De heer M. Fortuin

De heer G. Valk

De heer W. de Groot

Mevrouw A. van Eck

Controleverklaring

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	13662
Naam instelling	Stichting Openbaar Onderwijs Present
Postadres	De Middend 104-108
Postcode / Plaats	1613 KZ Grootebroek
Telefoon	0228-523857
Fax	0228-523839
E-mail	info@openbaaronderwijsPresent.nl
Internet-site	www.openbaaronderwijsPresent.nl
K.v.K.nummer	37087297

